

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1059/2015
16.12.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Драгана Аћимовића и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљеног В.Р. и др, због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног В.Р. – адвоката М.П., поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Нишу ЗКж1 бр.405/15 од 19.10.2015. године, у седници већа одржаној дана 16. децембра 2015. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног В.Р. – адвоката М.П. као основан, па се ПРЕИНАЧУЈЕ пресуда Апелационог суда у Нишу ЗКж1 бр.405/15 од 19.10.2015. године у погледу одлуке о казни, тако што Врховни касациони суд окривљеног В.Р., због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 2. у вези става 1. Кривичног законика за које је оглашен кривим пресудом Вишег суда у Нишу ЗК бр. 97/14 од 07.04.2015. године, применом одредаба чланова 4, 42, 45. став 5. и 54. Кривичног законика, ОСУЂУЈЕ на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, уз примену електронског надзора, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 02.01.2014. године до 22.01.2014. године, при чему се истовремено одређује да уколико окривљени В.Р. једном у трајању преко 6 часова, или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу ЗК бр.97/14 од 07.04.2015. године, окривљени В.Р. оглашен је кривим због извршења кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 2. у вези става 1. КЗ, за које дело је применом одредаба чланова 42, 45, 54, 56. и 57. КЗ осуђен на казну затвора у трајању од шест месеци. Истовремено је одређено да ће ову казну окривљени издржати у стану у улици ..., у ..., уз забрану напуштања истог и уз електронски надзор, у коју казну му се има

урачунати време проведено у притвору од 02.01.2014. до 22.01.2014. године, те да уколико окривљени В.Р. једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора.

Истом пресудом, окривљени С.Р. оглашен је кривим због извршења кривичног дела учествовање у тучи из члана 123. КЗ, за које дело му је применом одредаба чланова 64 – 66. КЗ изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 3 месеца и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од 2 године по правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело, те одређено да ће се окривљеном, уколико дође до опозива условне осуде, у утврђену казну затвора урачунати време проведено у притвору од 02.01.2014. до 22.01.2014. године.

Окривљени В.Р. је обавезан да Вишем јавном тужилаштву на име трошкова кривичног поступка плати износ од 48.658,00 динара, а окривљени В.Р. и С.Р. су обавезани да на име судског паушала плате износе од по 5.000,00 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу ЗКж1 бр.405/15 од 19.10.2015. године, усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Нишу, пресуда Вишег суда у Нишу ЗК бр.97/14 од 07.04.2015. године преиначена је само у делу одлуке о казни и начина њеног извршења, тако што је окривљени В.Р. због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 2. у вези става 1. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, применом одредаба чланова 4. став 2, 42, 45. и 54. КЗ, осуђен на казну затвора у трајању од једне године.

Бранилац окривљеног В.Р. – адвокат М.П., поднео је захтев за заштиту законитости само против правноснажне пресуде Апелационог суда у Нишу ЗКж1 бр.405/15 од 19.10.2015. године, због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП), конкретно због повреде члана 453. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и утврди да је пресудом Апелационог суда у Нишу ЗКж1 бр.405/15 од 19.10.2015. године учињена повреда одредаба кривичног поступка, те укине ову пресуду и предмет врати на поновно одлучивање Апелационом суду у Нишу, пред потпуно измењеним већем.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажну пресуду Апелационог суда у Нишу против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

Основано се у захтеву браниоца окривљеног В.Р. истиче да је правноснажном пресудом Апелационог суда у Нишу ЗКж1 бр.405/15 од

19.10.2015. године повређен закон на штету окривљеног, обзиром да је другостепени суд, преиначењем пресуде Вишег суда у Нишу ЗК бр.97/14 од 07.04.2015. године у делу одлуке о казни и начина њеног извршења, те осудом окривљеног В.Р. на ефективну казну затвора у трајању од једне године, прекорачио предлог из жалбе Вишег јавног тужиоца у Нишу Кт 1/14 – Кт 56/14 од 04.05.2015. године и на тај начин прекорачио забрану преиначења на штету окривљеног, односно повредио одредбу члана 453. ЗКП.

Наиме, другостепени суд се приликом доношења одлуке морао кретати у границама означеног жалбеног предлога јавног тужиоца, у којем је јасно и одређен правац и обим побијања одлуке о казни у односу на окривљеног В.Р. и том приликом предложено да Апелациони суд у Нишу преиначи побијану пресуду тако што ће окривљеног В.Р. осудити на казну затвора у трајању од једне године применом одредбом члана 45. став 5. КЗ.

Одредбом члана 453. ЗКП прописано је да, ако је изјављена жалба само у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Имајући у виду да је првостепеном пресудом окривљени В.Р. осуђен на казну затвора у трајању од 6 месеци, те да је истовремено одређено да ће ову казну издржати у стану у улици ..., у ... уз забрану напуштања истог и уз електронски надзор, као и то да је јавни тужилац у изјављеној жалби ставио јасно одређен предлог да другостепени суд преиначи побијану пресуду тако што ће окривљеног осудити на казну затвора у трајању од једне године применом одредбе члана 45. став 5. КЗ, дакле, да је изричито предложено да се окривљеном изрекне казна затвора која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, а не изрицањем ефективне казне затвора, то другостепени суд, по оцени Врховног касационог суда, није био овлашћен да прекорачењем жалбених оквира из жалбе јавног тужиоца, измени одлуку о казни на штету окривљеног у делу који се том жалбом не побија.

Наиме, жалба јавног тужиоца јасно је определила правац и обим побијања првостепене пресуде, тако да су то границе у којима је другостепени суд могао испитивати првостепену пресуду на штету окривљеног, те да је евентуално и преиначи.

Прекорачењем жалбених оквира из жалбе јавног тужиоца, односно доносећи одлуку којом се окривљени В.Р. осуђује на ефективну казну затвора у трајању од једне године, Апелациони суд у Нишу је својом пресудом ЗКж1 бр.405/15 од 19.10.2015. године повредио начело забране преиначења на горе (*reformatio in peius*), прописану одредбом члана 453. ЗКП, а на који начин је учинио и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10. ЗКП, обзиром да другостепени суд може донети одлуку на штету окривљеног само у оквиру правцу и обиму побијања истакнутог у жалби.

У конкретном случају, жалба јавног тужиоца због одлуке о казни, која је од стране другостепеног суда оцењена као основана, имала је изричит предлог и ишла је у правцу одређивања казне затвора у дужем временском

трајању (од једне године), али свакако применом одредбе члана 45. став 5. КЗ, тако да је другостепени суд могао да одлучи на штету окривљеног само у границама одређеним одредбом члана 45. став 5. КЗ, те је осудом окривљеног на ефективну казну затвора другостепени суд донео одлуку на штету окривљеног и поред забране прописане одредбом члана 453. ЗКП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је, усвајајући као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног В.Р., обзиром да је побијаном пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.405/15 од 19.10.2015. године учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 10. ЗКП у вези са чланом 453. ЗКП, ову повреду отклонио и побијану пресуду преиначио, тако што је окривљеног В.Р., због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 2. у вези става 1. КЗ, за које је правноснажном пресудом оглашен кривим, применом одредаба чланова 42, 45. став 5. и 54. КЗ, осудио на казну затвора у трајању од једне године и истовремено одредио да ће ову казну окривљени издржати у просторијама у којима станује, уз забрану напуштања истих и уз електронски надзор, а у коју казну му је урачунао и време проведено у притвору, налазећи да је овако одмерена казна адекватна утврђеним олакшавајућим и отежавајућим околностима у редовном поступку, те да је нужна и истовремено довољна да се њоме оствари сврха кажњавања.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2. ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.